

Årsplan 2020/2021

Espira Marthahaugen barnehage

Innhold

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!	2
Visjonen til barnehagen	3
Eit spennande pedagogisk innhald	3
Mat og måltid	4
Om barnehagen	4
Kva er ein årsplan?	6
Innhold og oppgaver i barnehagen	6
Barnehagens verdigrunnlag	6
Livsmestring og helse	7
Barnehagens formål og innhold	9

<u>Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg</u>	9
<u>Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek</u>	10
<u>Barnehagen skal fremme danning</u>	11
<u>Barnehagen skal fremme læring</u>	13
<u>Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap</u>	14
<u>Barns medvirkning</u>	18
<u>Samarbeid med foreldrene</u>	19
<u>Overganger</u>	20
<u>Når barnet begynner i barnehagen</u>	20
<u>Overganger innad i barnehagen</u>	20
<u>Overgang barnehage og skole</u>	20
<u>Barnehagen som pedagogisk virksomhet</u>	21
<u>Planlegging</u>	21
<u>Vurdering</u>	22
<u>Espira BLIKK</u>	22
<u>Spireportalen</u>	22
<u>Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte</u>	22
<u>Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis</u>	23
<u>Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna</u>	23
<u>Småspirene</u>	23
<u>Barnehagens fagområder</u>	26
<u>Espiras satsingsområder</u>	26
<u>Vedlegg</u>	28
<u>Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen</u>	28
<u>Espiras standard for når barnet bytter avdeling</u>	29
<u>Skolespira-standarden</u>	30

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna ein fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med heimen gi barna ein trygg kvardag prega av meistring, leik, læring og glede. Espira består per 1.3.2020 av 104 barnehagar i rundt 50 kommunar.

Kva inneber det at vi er ein kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å leie utviklinga av barnehagane i framtida. Det skal vi gjere ved å drive barnehagar med høg kvalitet. Vi trur at ein viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente tilsette som omset eit forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspel med barna.

Visjonen til barnehagen

Visjonen er ei leiestjerne for korleis barna skal ha det i barnehagen, og for kva vi tilsette skal gjere. I Espira skal alle barn bli møtte med positive haldningar og anerkjenning, kvar dag, av alle tilsette.

Eit spennande pedagogisk innhald

I Espira skal alle barn møte vaksne som viser omsorg, støttar, engasjerer og inspirerer.

Barnesynet til Espira er sjølv hjartet i Espira-barnehagane og handlar om korleis vi ser på barna og rolla vår som vaksne i barnehagen.

Barn er fylte av fantastiske evner og eigenskapar. Dei søkjer heile tida å skape mening i samhandling med omverda. Barna i barnehagane våre skal oppleve oss som deltakarar i meningsskapinga i eit trygt, omsorgsfullt og inspirerande miljø.

I det pedagogiske arbeidet til Espira, og i dei pedagogiske miljøa, byggjer personalet på det barna er opptekne av og interesserte i. Alle barnehagar skriv årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synleggjer kvar barnehage kva for prosjekt, tema og fagområde dei jobbar med, i planar og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espira-barnehagane er at dei følgjer barnehagelova og rammeplanen for innhaldet i og oppgåvene til barnehagen.

Barnehagelova gir overordna føreseigner for tilbodet, mens rammeplanen gir retningslinjer for innhaldet i og oppgåvene til barnehagen.

Mat og måltid

I Espira ønskjer vi at barna skal tileigne seg gode vanar, haldningar og kunnskapar når det gjeld kosthald, hygiene, aktivitet og kvile. Det barna et og drikk i barnehagen, utgjer ein stor del av kosthaldet deira. Barnehagen påverkar derfor i stor grad matvanane, kosthaldet og helsa til barna.

Dette ansvaret tek vi på alvor, og derfor har vi sett oss desse måla:

- Barna skal få alle måltid serverte i barnehagen (frukost, lunsj og eit enkelt ettermiddagsmåltid).
- Dei skal få tilbod om frukt, grønsaker og/eller bær til alle måltid.
- Vi skal leggje vekt på å skape god stemning og ha gode samtalar under måltida, og vi skal oppmuntre barna til å vere nysgjerrige på ulik mat og ulike smakar.

Om barnehagen

Espira Marthahaugen barnehage ligg naturskjønt til i Alver kommune, fem minuttar frå Frekhaug senter. Barenhagen ligger rett ved Grasdalen skule som me har godt samarbeid med. Barnehagen har fire avdelingar som samarbeider tett, men som kvar er avgrensa med eigen inngang. I år er det born fødd i 2018 og 2019 som har si avdeling i øverste etasje på avdelingane Populus og Salix Caprea. Nede har avdelingane Fraxinus og Tilia born fødd i 2015, 2016 og 2017. Oppe har vi eit stort fellesrom der me har små og store samlinger, fysisk aktivitet og andre aktivitetar. Vi har Forskerfabrikk som gir oss høve til å eksperimentere sammen med barna. Vi har flotte turområde i nærheten av barnehagen.

Me har hovedfokus på Espira sine satsingsområde som er realfag, språk og bevegelse.

Satsingsområdet vårt blir bærekraftig utvikling.

Faktaboks

Opningstida vår er kl. 06.30-17.00. Opningstida er kl. 07.00-17.00 i romjul, dagane før påske, og dei dagane av juli vi ikkje har sommarstengt. Vi har sommarstengt i 2 veker av fellesferien, og i 2021 vert det veke 28 og 29. Julafta og nyttårsafta held me stengt, og onsdag før påske stenger vi kl.12.00.

Med tilbyr fullkost i barnehagen med ein månadspris på 500kr. Sidan vi er Fiskesprellbarnehage, er det fisk på menyen to gonger i veka. Barna med ulike matallergiar og andre spesialbehov vert godt ivaretekne.

Espira er hovedsponsor for SOS barnebyer, og barnehagen vår er med og samlar inn pengar til ein barnehage som Espira driftar saman med dei i Zimbabwe.

Vi har forskarrom der barna er i mindre grupper, det er materiell tilgjengeleg for ulike eksperiment.

Du finn Espira Marthaugen på Facebook - flkg oss gjerne!

Styrer: Maria Grotle, tlf.: 46412030, e-port: styrer.marthaugen@espira.no

Kva er ein årsplan?

I rammeplanen for innhaldet i og oppgåvene til barnehagen står det:

Årsplanen er ein arbeidsreiskap for barnehagepersonalet og dokumenterer vala og grunngevingane til barnehagen.

Årsplanen skal vise korleis barnehagen vil arbeide for å omsetje formålet og innhaldet i rammeplanen og dei lokale tilpassingane i pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

- Me tek vare på turområda våre, plukkar boss og lærar om kjeldesortering.
- Me prioriterer sunn og variert kost, og me snakkar med barna om helsefordelane for desse vala.
- Me nyttar kjøkkenhagen aktivt i sesongen. Me sår frø, passar på plantane, og haustar nokre grønnsaker og frukt.
- Me har stort fokus på eit berekraftig samfunn, og det fordrar at vi tek vare på både kvarandre og tinga rundt oss. Vi nyttar gjenbruk av ting og utstyr i alle aktivitetar.
- Me jobbar aktivt med barn sin medverknad, og me legg til rette for allsidig leik for alle barn.
- Dei vaksne er gode rollemodellar, og hjå oss skal alle verta sett, anerkjend, respektert og verdsett for akkurat den ein er.
- Me har fokus på likskap og ulikskap, rettferd og urettferd, fjernt og nært (SOS Barnebyar/Espira sin Zimbabwe prosjekt).
- Me rettar stort fokus på gode leikemiljø med trygge sosiale rammer. Dette inneber at me arbeider med sosial kompetanse for å inkludere alle i eit sunt og trygt fellesskap utan mobbing.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

- Barnehagen arbeider med vennskap, relasjonar, inkludering, aksept for og versetjing av ulikskapar, kjensler og fremjing av sosial åtferd heile året, og dette pregar planane våre.
- Me konstruerer nye og evaluerer allerede etablerte leikesoner i barnehagen ut frå tanken om at det skal finnast eit aktiviserande, variert og hovudsakleg kjønnsnøytralt tilbod.
- Me har eit tett samarbeid med PPT og spesialpedagogar i kommunen, og barnehagen har eit organisert opplegg for kontinuerleg rettleing og tidleg oppdaging av behov for tiltak.
- Me har eit tett samarbeid med heimen.
- Barnehagen har og samarbeid med barnevern og helsestasjonen.
- Personalet vårt har kurs i vald og seksuelle overgrep og korleis handtera mistankar om dette.
- Personalet vårt har og kurs om førebyggjande mobbearbeid og tiltak i barnehagen.
- Me har pedagogar som er utdanna ICDP- veileदारar som vi nyttar oss av i arbeid på avdelingane, i personalgruppa og i foreldresamarbeid.

Ressursar:

Steg for steg

Grønne tanker, glade barn

Barnesamtalar, trivselssamtalar

Foreldrekontakt med både fastsette samtalar, og kvardagskontakt

Kvileøvingar

Kanin og Pinsvin

Følelsesbiblioteket, små biletbøker om kjensler av Anna Fiske

Tiltaksplan for psykososialt miljø

Tiltaksplan mot mobbing i barnehagen

ICDP

Bøker til samtale om kroppen

FNs barnekonvensjon

Nyare forskning og litteratur

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barns behov for omsorg:

- Alle avdelingar har fokus på balanse mellom aktivitet og kvile
- Me jobbar aktivt med dei åtte temaer for godt samspel - ICDP
- Me vil vera tilgjengelege vaksne som er til stades med barna, og me tilbyr eit fang eller ei hand
- Me arbeider med å etablere refleksjon og praksis rundt sosial kompetanse
- Me har kontakt med alle barna i barnehagen, på tvers av avdelingane, og me nyttar barna sine navn aktivt
- Me samarbeider med heimen om barns beste

Ressursar:

Dagleg foreldrekontakt via Spireportalen og ved hente/bringesituasjonen

Regelmessige foreldresamtalar

Steg for steg

Grønne tankar, glade barn

Barnesamtalar, trivselssamtalar

Kvileøvingar

Tiltaksplan for psykososialt miljø

ICDP

Diverse nyare forskning og faglitteratur

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

-Dei vaksne er påkopla og til stades

-Me observerer aktivt og vurderer barna sin leik og leikemiljøa våre og gjer justeringar ut frå dette

-Me snakkar med barna om leiken og leikemiljøa

-Me lagar leikereglar saman med barna

-Me har eit særskilt fokus på inkludering, sosiale relasjonar og anti mobbing

-Me tenkjer berekraft og nyttar mykje udefinert leike- og aktivitetsmateriale

Ressursar:

Fagavdelinga til Espira

Diverse nyare forskning og faglitteratur

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

-Me arbeider for eit berekraftig samfunn der ulikskap er godt for samfunnet. Alle menneske med ulike ressursar og meiningar er likeverdige og skal verta anerkjente og inkluderte i eit trygt fellesskap, og dette snakkar vi om.

-Dei vaksne er gode rollemodellar for danning.

-Dei vaksne viser respekt for alle rundt seg og for tinga våre, og dei formidlar gjennom tale og handling at det krevst ei felles innsats for å ivareta kvarandre og dei materielle verdiane på eit berekraftig vis.

-Dei vaksne er påkopla og til stades og tek seg tid til nærleik og omsorg.

-Dei vaksne deltek i samtale, leik og aktivitetar.

-Dei vaksne fortel og forklarar, og det tek seg tid til å undre seg saman med barna.

-Me har fokus på å kjenne att og anerkjenne kjensler, og me gir barna verktøy til å regulere kjenslene sine.

- Dei vaksne viser oppriktig interesse for kvart barn og livet deira
- Me har danning som eitt tema i foreldresamtalar
- Me har fokus på barna sin medverknad i kvardagen
- Me har små grupper der me nyttar filosofiske tema og snakkar om likeverd og kjensler. Dei vaksne lagar små rollespel og nyttar drama for å stimulere undring og tenking hjå barna
- Dei vaksne viser oppriktig interesse for kvart av barna og livet deira

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Dei vaksne legg v ekt på tryggleik og trivsel i læresituasjonar.
- Dei vaksne nyttar både verbalt og nonverbalt språk bevisst.
- Dei vaksne er engasjerte i dei ulike temaa.
- Dei vaksne førebur seg til aktivitetar og nyttar didaktiske skjema i planlegginga
- Dei vaksne nyttar seg av ulike fagressursar i planlegginga si, og dei samhandlar for stadig utvikling og forbedring av pedagogiske opplegg
- Me nyttar dei ulike kompetansane hjå dei vaksne som er på huset som ressurs for heile barnehagen
- Dei vaksne deltek i lek og samtalar
- Me arbeider ofte i små grupper, slik at alle vert sett og høyrd
- Dei vaksne tek seg god tid til undring og filosofering saman med barna
- Dei vaksne stiller opne spørsmål slik at barn og vaksne kan finne svara saman
- Me nyttar barna si medverknad som utgangspunkt for val av tema
- Me samarbeider med foreldre for å danne oss eit heilskapleg bilete av barnet sin trivsel med og utbyte av aktivitetane og tema me tilbyr

Ressursar:

Barnesamtalar

Foreldresamtalar

Mattemeisen

Digitalt mikroskop

Litteratur

Språkkista

BRAVO-leken

Snakkepakken

Diverse digitale tilbud

Diverse nyare forskning og faglitteratur

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- Me arbeider for eit berekneftig samfunn, der alle er likeverdige og inkludert
- Dei vaksne er gode rollemodellar
- Dei vaksne er aktive samspelspartnarar
- Me har venskap, sosiale relasjonar og inkludering som viktig fokus heile året
- Me snakkar om sosiale relasjonar og Anti mobbing i barnehagen
- Bøker og litteratur vert og vald ut frå tema venskap og korleis ha det saman
- Me observerer barna sin leik og snakkar med dei om kjensler, sosiale handlingar og venskap
- Dei vaksne gjer barna gode verktøy til å regulere kjensler og handle prososialt
- Me har små venskapssamlingar
- Me observerer barna i leik og samspel
- Me har barnesamtalar der me tek opp venskap og trivsel
- Barn som treng støtte følgjer me tett opp
- Me lagar tiltaksplanar dersom ein ser at dette er naudsynt
- Me lagar leikegrupper

- Me har eit tett samarbeid med heimen

Ressursar:

- Steg for steg
- Grønne tanker, glade barn
- Barnesamtalar, trivselssamtalar
- Foreldresamtalar og dagleg foreldrekontakt
- Kanin og Pinsvin
- Følelsesbiblioteket, små biletbøker om kjensler av Anna Fiske
- Tiltaksplan for psykososialt miljø
- Tiltaksplan mot mobbing i barnehagen
- ICDP
- Bøker om venskap og sosiale relasjonar frå biblioteket
- FNs barnekonvensjon
- Diverse digitale tilbod
- Diverse nyare forsking og faglitteratur

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Dei vaksne er gode rollemodellar
- Dei vaksne ordbadar barna
- Barna får sjå tekst i kvardagen
- Dei vaksne nyttar opne spørsmål og undrar seg saman med barna
- Dei vaksne er støttande stillas i barna si sosiale og språklege utvikling
- Personalet har fått opplæring i Språkløyper: Språk- og leseaktivitetar og kvardagsaktivitetar.
- Me har personale som er kursa i BRAVO-leken og i teikn-til-tale
- Me nyttar nynorsk og bokmål i høgtlesing, songar, dikt, rim og regler.
- Me samtaler om språklege variasjonar og kor verdifullt dette er
- Me samtaler om kroppsspråk
- Me lagar til små leikegrupper for språkstimulering og -refleksjon
- Me har språk som eit tema i foreldresamtalane
- Me observerer barn si språkutvikling og vurderer tiltak ved behov
- Me søker ekstern kontakt og rettleiing ved behov
- Ressursar:
- BRAVO-leken
- Språkkisite
- Språkkoffertar
- Snakkepakken
- Språksprell
- Teikn-til-tale
- Litteratur frå bokbuss og bibliotek

- Foreldresamtaler
- Samarbeid med PPT
- Diverse digitale tilbud
- Ulike språktestar
- Diverse nyare forskning og faglitteratur

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

- Dei vaksne er til stades , observerer og følger barna sine interesser og initiativ
- Dei vaksne skapar gode rammer for at barna kan velja aktivitetar
- Dei vaksne grip verdifulle her-og-no situasjonar
- Dei vaksne lyttar til det barna seier, både med ord og kroppsspråk
- Me har fokus på felles mål om medverknad og trivsel i foreldresamtalar
- Ressursar:
 - Observasjonar
 - Barnesamtalar
 - Foreldresamtalar
 - FNs barnekonvensjon

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Me tilbyr ei god tilvenning med tett oppfølging av barnet og startsamtale med foreldre
- Me helsar barnet velkomen med namn
- Me støttar barnet i å fortelja noko frå dagen når dei skal heim
- Me nyttar Spireportalen for kommunikasjon, informasjon og deling av opplevingar i form av tekst og bilete
- Me tilbyr to foreldresamtalar i året, og sjølvstøtt fleire dersom det er ønskeleg eller behov for det
- Me lagar felles mål for kvart barn i foreldresamtalane
- Me har ulike arrangement der me inviterer foreldre
- FAU og personalet er saman om å arrangere sommarfest

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Me har planleggingsdagar, personalmøte, avdelingsmøte
- Det vert gjennomført plantid for barnehagelærarar og pedagogiske medarbeidarar
- Me nyttar GLL-skjema – kva, korleis, kvifor, gjort, lært, lurt – til planlegging, vurdering og refleksjon
- Me gjennomfører rettleing i personalet dersom dette er tenleg
- Vekeplanen i Spireportalen skal innehalda fokusspirer, kort om veka, planar for dagane og ev. bursdagsbarn
- Månadsbrevet skal innehalda tilbakeblikk og refleksjonar om månaden som har gått og tema for månaden som er/kjem. Det skal vera ei framstilling av temaet, mål for barna og for dei vaksne, fagområde i fokus og ev. merkedagar
- Me observerer barna og samtalar med dei for å sikre medverknad
- Me er opne for innspel frå foreldre om forslag til tema og aktivitetar
- Me nyttar dei Rammeplanen, barnehagelova og ressursane me til ei kvar tid har tilgjengeleg
- Døme:
- Plandagar
- Personalmøte og avdelingsmøte
- Plantid
- Rettleing
- Foreldrekontakt
- Barnesamtalar
- Rammeplanen
- Barnehagelova
- Ulike kompetansar i personalet

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Gjennom arbeidet med Espira BLIKK utviklar me ein felles systematisk vurderings- og tilbakemeldingskultur
- Me nyttar Spireportalen som eit verktøy for informasjonsdeling og refleksjon (t.d opplevelsesarena)
- Me nyttar tid på møter til refleksjon og pedagogisk vurdering
- Me skriv refleksjonar og vurdering av mål

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Me føretek kontinuerleg systematiske observasjonar av enkeltbarnet og barnegruppa for å kartlegga dei ulike behova deira
- Me lagar tiltak for god inkludering
- Me lagar til mindre leike- og aktivitetsgrupper
- Me tek alle barna med på alle aktivitetar ut frå sine forutsetningar
- Dei vaksne fungerer som støttande stillas for barn

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

Små born har behov for å oppleve tryggleik. Difor står trygghet i fokus den fyrste perioden i barnehagen. For at små born skal bli kjend, etablere relasjonar og knytte seg personalet og andre born –så treng dei rutinar og at rom og tid er organisert slik at dettet kan skje. Barna treng å oppleve tilhørighet og trygghet til å leike, utforske og lære. Gjennom sansing og kroppsleg aktivitet viser barna at dei gler seg over samspelet med andre. Difor er det viktig at personalet er til stades, brukar speiling, ord, mimikk og gestar saman med barna og møter barna på deira nivå. Barna skal få oppleve fellesskap, spenning og undring. Dei vaksne skal støtte kvart barns individuelle utvikling, språk, sosialt og motorisk. Dei vaksne skal leggje til rette for gode samspill mellom born og utvikling av vennskap. Vi bruker konkretar, enkle bøker, set ord på ting, gjentaking, musikk og dans. Smågrupper, sanse- og rørsleleik. Dei vaksne skal ha begynnande introduksjon for barna av ulike digitale verktøy som enkel koding

og programmering med blueboot, lese bøker med dokument kamera, og studere småkryp o.l på nettbrett.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

Dei mellomste barna vil bestemme og klare meir sjøl. Dei byrjar gå frå å leike paralell leik til byrjande rolleleik. Dei vel meir kven dei vil leike med. Dei er meir sjølvstende og vil klare å velje og styre leiken saman med andre born. Dei har behov for eit godt og vekslande språkmiljø. Barna er utforskande og har ein stor vitetrong. Dei har behov for å røre på seg og oppleve meistring med heile kroppen. -for å få dettet til gjer me:* går tur kvar veke i nærområda og i skogen, med leik, røysle og forskarverksemd* har leikesoner med ulike leiker/ materialer. Der øver me på å vere i sonen og leike over tid.* sjølvstende; ha god tid til å prøve sjølv og vaksne som støttar og oppmodar til mest mogeleg meistring* lesar høgt; brukar bøker, song og musikk, rim og reglar, eventyr* brukar konkretar og teikn til tale.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

Gjennom meningsfylte og spanande prosjektarbeid skal skulespirene få eit fantastisk siste år i barnehagen. Dei skal få dei beste føresetnadane for livslang læring og oppleve samanheng i overgangen mellom barnehage og skule . I prosjekter jobbar vi med ulike fagområde frå rammeplanen. Prosjektarbeid handlar om å undersøka, utforska og undra seg saman rundt eit tema. Barna deltar aktivt i heile prosessen og barnas medverknad tas på alvor. Barna øver opp bl.a. sjølvstende, og viktige sosiale-og språklege ferdigheiter. Dei gjer seg klar til skulestart bl.a. ved å vera med å ta avgjersler om påkledning etter vêr, øver på turtaking og uthald, vert kjend med tal og bokstavar, får setja ord på tankar og kjensler og øver på konfliktløysing. Ved bruk av digitale verktøy som nettbrett og digitalt mikroskop, utforskar og undrar vi oss over ulike overflater og mønster vi har sett som hud, blad, insekter.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

- Tiltak for å sikre at de er innom alle fagområda: tverrfaglige innhold i aktivitetar og prosjekter, visualisera oversikt over fagområder me har vore innom
- Tiltak for tverrfagleg arbeid: jobbe prosjektbasert med fokus på alle spirene
- Særlege prosjekt eller fokusområde i barnehagen: fortsette med fokus på rørsle, realfag og språk. Barna går kvar dag ut for å leike og bevege seg, de går på tur eller leker på utelekeplassen vår. Dei vaksne er gode språklege modeller, lager ulike aktivitetar der språket

blir aktivt brukt. Vi får bøker frå bokbussen som brukas saman med barna. Vi kobler realfag i kvardagslege aktivitetar og eksperimenter.

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekomende.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

